

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

LIX. Iohannes Trithemivs, Hermanno Bvschio Monasteriensi poetæ S.

urn:nbn:de:0128-1-17336

aticam obferuantiam inuoluntati...
nefacito, quos omnes in christiane...
uarij Anno Christianorum, M. D. VI.

IOANNI TRITHEMIO ABBATI
hemius frater S.

ant gaudium, quibus te sanum dicitur...
eum cupis. Teno breuiter, mediorum...
Post tuum à Neometi recessum ad Ve...
ratus, mox perpendi homines à meo...
um toruis me vibrare ocellis, iustitiam...
entem. Nolui ergo diutius materiam...
orum sunt memores, nec promissum...
onia scriptor seruiui, & propter rei qu...
um mihi sine fructu expendi, velim...
nui. Ecclesia, quam mihi assignare vol...
tationis sacerdotalis cum vico incedo...
st mihi animus apud illum maneat. V...
as eius, perrexit ille in Marchiam ne...
Contempra igitur vanissima spe Troo...
i, quouique per singulos gradus ad...
am quod hortaris, & cum Damo nobis...
mensis Nouembris Anno 1505.

COBO TRITHEMIO FLA...
alutem.

h bene est. Non latebat nos cui ferens...
ouimus dudum experti. Sed quoniam...
ris impudendum. Quam propterea por...
t senectutis suae curam habeamus, nihil...
e nobis vt confidimus necessarii fore...
nheim nunquam reuertantur. Romani...
nos ad monasterium quantociens reuoc...
mentes hominum plenus explorat...
ormiter decepti. Cum ergo Neometia...
cant fratrum animi, & tum de cetero...
e foris contigerit, nihil ad nos, quippe...
n probis otibus magis eligimus. Vale...
m. M. D. VI.

ECENSIS, IOANNI TRITHE...
en. Salutem.

obos & inlytos philosophos lambentem...
quoniam se modo apud roam patrum...
que in eos amore putauimus requirit...
ex eis requirendum putaueris, eo...
, Tantalique phiala amicitiae firmam...
jitur vel ocio torpescant, vel nequib...
emptuique, vt fieri solet, habere...
s. Credimus etiam à te defatigatos ab...
pater admodū vteris, censura pertinet...
onestate pace redire sinito. Si autem...
admo

ad conferendum quod habes superest, explere atq; ad saturitatem honestissimis viris frui-
to, ac demum vt nostras reuisant ades age. Vale felix fausteque, nosque te adamantem a-
ma. Ex Lubus 27. die mensis Ianuarij anno dominicæ natiuitatis 1506.

L VIII.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI THEODORICO
Episcopo Lubecensi Ioan. Tritheimius salutem.

10 **I**AMBLICVM tribus ferme apud nos mensibus honestissime habitum, quod pulchri-
tudo vultus declarabit, vt rediret ad te dominum suum, officio legationis suæ iam pul-
chre peractò, sacratissime præsul, concessimus. Annuit lubens, quanquam nostram mi-
nime abhorret hospicium, quippe qui nostra dudum familiaritate vsus nulla iam for-
midine tangitur. Censuram non timet monasticam, vtpote qui longa consuetudine
moribus nostris assuefactus, optime iam intelligat nos viri sapientis imitari consilium,
quo nouerimus cum singulis de sua facultate habere colloquium. Scimus enim Iambli-
co teste, neque cum monacho de philosophia tractandum, neque inter philosophos de
religione claustralium esse disputandum. Suo quaque loco seruamus, cum illis mona-
chum, cum istis exercendo philosophum. Hoc vnum forsitan hospiti nostro potuit esse
molestum, quod in Vrsulo solus nobiscum confisteret, qui cum tribus fere millibus in no-
20 stro confueuerat monacho versari. Hic enim peregrinamur à nostris inter paucos, non
vt volumus, sed vt possumus philosophantes. Suscipe Iamblicum tuum doctissime præ-
sul, quem ad tuas ades mittimus, gratias de humanitate in nos tua referentes, nostroque
vt lubet ministerio vtere. Vale & nos commendatos intueri. Ex Vrsulo, 4. mensis Februa-
rij anno 1506.

L IX.

IOHANNES TRITHEMIUS, HERMANNO BY-
schio Monasteriensi poeta S.

30 **C**V M iter ageremus de partibus Transhenanis per oppidum Lypsenfè ad Marchiam
Brandenburgensem, te illic esse nobis minime constabat. Audieramus enim Colo-
nia te in Louanio tuas profiteri literas, & propterea Lypsiæ nullam tui fecimus inquit-
tionem: iam vero Georgio Sibuto poeta nostro referente cognouimus te iuuentutem
Lypsenfem literis erudire mundanis optima conditione prouitum. Congratulamur tibi
quod rebus tuis bene sit consultum: hac vnum te monentes, ita viuendum, ne moribus
destruas eruditionem. Non decet virum eruditum etiam si poeta sit, esse las-
cium, non ebrietatis sectatorem, non muliebrem, & luxui deditum, quæ omnia cito perdunt virum,
vt quidam cecinit dicens:

*O nec xgi doer pda in opo uerget ipud
O cur ipse in uerget in id ipse facid in
Vinum & balnea, & circa Venerem amor,
Veloctiorem parant viam ad infernum.*

40 Hoc & Maro ille tuus monuisse fertur pulcherrime in paruo tractatu suo de vino &
Veneris, vbi multa pauca absoluit dicens:

*Nec Veneris nec tu vini capiaris amore
Vino namque modo vna Venusque nocent.
Vt Venus enervat vires, sic copia vini,
Detenuat gressus debilitatque pedes.
Multos cæcus amor cogit secreta fateri,
Arcanum demens detegit ebrietas, &c.*

30 Rogatus Anacharsis quo pacto quis abstemius fieret, *si turpes*, inquit, *ebriosorum mo-*
tus sibi ante oculos ponas sobrius. Ait enim vitem vnas tres ferre, primam voluptatis, secun-
dam ebrietatis, tertiam morboris. Hinc est illud Lucij Apuleij Floridorum libro tertio,
sapientis viri supra mensam celebre dictum. *Prima*, inquit, *inquit, cratera ad sitim pertinet, secunda*
ad hilaritatem, tertia ad voluptatem, quarta ad insaniam. Nihil turpius homine ebrioso, cui fœ-
tor in ore, tremor in corpore, furor & obliuio in mente, qui stulta promit & fatua, occulta
producit in publicum, cor palpat, facies sanguine rubet. Quæ omnia Flaccus pulchra
breuitate complectens dicebat:

*Quid non ebrietas designat? operta recludit,
Spes iubet esse ratas, ad prælia trudit inermem.*

*Sollicitis animis onus eximit, ac docet artes,
Fœcundi calices quem non fecere disertum?*

Nihil est in Dæmonibus (vt Chrysoſtomus ait) ſicut ebrietas & laſciua, quæ eſt mater omnium vitiorum, placidum & amicum, & nihil adeo cõtrarium ſicuti ſobrietas, quæ eſt mater omnium virtutum. Quid aliud ebrietatem putabimus quam voluntariam hominis infaniam, quæ mentem euertit, memoriam tollit, obliuionem inducit, debilitat corpus, animam occidit? Nemo vino & ebrietati deditus vir bonus eſſe poterit vnquam, neque ſapiens, neque doctus, neque fidelis, neque vtilis alicui neque honore aliquo, neque memoria dignus. Tu ergo, Buſchi, fuge omnes animi peſtes, vinum & venerem maxime, quorum vſu nimio virtus enervatur omnis, mens cæcutiat, & fama in opprobrium cunctis exponitur. Parce oculis tuis, qui vtroque malo te nimium volente, percuſi, fluxu & rubedine iam pene deſtructi ſunt. Parce rebus & ſubſtantia, quam docendo laborioſe acquiris, ne ſenior factus mendicare cogaris. Memento quod ſicut poeta dicit. Vino forma perit, vino corrumpitur ætas. Vino ſæpe ſuum neſcit amica virum. Et quod Ariſtoteles dixit, quin non de facili poteſt inuadi qui eſt ſobrius & vigil, ſed qui ebrius eſt & dormiens, mortuo ſimilis, facile capitur. Admonitionib. noſtris & parcas, & acquieſcas oramus: tu enim quod te diligamus non ignoras, & nos quod freno indigeas ſcimus. Circa feſtum dominicæ Aſcenſionis redituri ad Rhenum tecum largiente Domino conſtituemur, latius de his quæ menti noſtræ inſunt collaturi tecum. Interea vale ſanus. Ex Berlin prima die Martij anno 1506.

L X.

IOHANNES TRITHEMIUS ABBAS SPANHEMENSIS, CON-
rado venerabili Abbati monaſterij ſanctorum Vdatriæ & Aſſæ
in Auguſta, Salutem.

ORTA poſt cruentiſſimum Palatinum bellum in me quorundam hominum inuidia propter ipſum principẽ meum, cum eſſem apud eum Heidelbergæ, ad ſextum diem menſis Aprilis, ne quid ſequeretur deterius à monaſterio meo ad tempus me placuit elongare. Interea Rex noſter Maximilianus conuentum apud Coloniam Agrippinam ad caput menſis Iulij principibus indixit, quo & ego vocatus per certos principes nauigio deſcendi. Soluta tandem poſt dies 30. conſilio, principibusque ad ſua reuertentibus, ego cum ſereniſſimo principe electore Ioachim Brandenburgenſium Marchione, de conſenſu principis mei Palatini ſenioris ſæpe & multum rogatus Marchiam intraui, Priori meo interim regimine monaſterij Spanhemensis commiſſo. Et nunc quidem hic ſum proſopitum habens poſt feſtum reſurrectionis dominicæ reuertendi ad propria, & iuxta rerum diſpoſitarum ordinationem ſicuti inuenero, vel mutare vel continuare cõſilium. Veniſſem quam libens Auguſtam ad prouincialem ordinis noſtri conuentum, ſi Princeps vt ante Paſcha hinc abirem, annuiſſet, ſperaremque rebus meis bonum conſilium apud patres inuenire. Sed quia morem gerere tanto principi neceſſe eſt, tuæ paternitati vices meas duxi committendas, vt iuxta procuratorij tenorem, quod anno priore, cum propter bellum inter ciperetur conuentus patrum prouincialis, ad te cum pecunijs miſeram, agas, & pro me coram præſidentibus compareas, meoque nomine ſingula, iuxta conſuetudinem ordinis perficias, & neceſſariam mei abſentiam reddas excuſatam. Quod vt velis faciasque mutuz inter nos amicitia intuitu, te etiam atque etiam rogo. Si quid me ſcire tuarum volueris cogitationum, reſcribe, ipſasque literas tuas huic nuncio principis mei trade, quoniam proficiens ad Saltzburgam, expedita legatione ſua ad nos per Auguſtam reuerſurus eſt. Rationis noſtræ tranſactæ præſidentia chirographum abbati Nurenburgenſi memineris conſignandum. Vale ex Berlin, 24. Martij anno 1506.

L X I.

IOHANNES TRITHEM. GEORGIO SIBVTO
poetæ laureato Salutem.

AVDIVIMVS te cum Hermanno Trebellio iniſſe certamen; quod non feciſſes melius iudicaremus. Tuæ non congruit ætati ſcriptis laceſcere ſenes, & pro lana caprina (vt quidam ait) gerere bellum. Magis te iuuenem deet audire ſeniores, & diſcere ab eis, non contemnere aut inuidere melioribus, etiam ſi melius ſapias. Verificatur in te Heſiodi poetæ ſententia dicentis: